

REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE LA ROCA DEL VALLÈS

SESSIÓ PARTICIPATIVA AMB REPRESENTANTS
DE LES ENTITATS DE LA ROCA

Acta de la sessió

24 de gener de 2019

1. Objectius i estructura de la sessió:

- Presentar el pla de treball per a la redacció del Reglament de Participació.
- Diagnosticar/analitzar la situació actual dels espais de participació actuals
- Recollir possibles elements de millora

2. Assistents

Han assistit a la sessió participativa l'Alcalde i el regidor de participació (en un primer moment) i representants de les entitats: La Roca-Vol, l'Associació de Veïns de Can Borrell, el Casal d'Avis de La Torreta, l'AMPA de l'Institut La Roca i els Gegants de La Roca.

3. Desenvolupament de la sessió

L'equip de Quòrum ha estat l'encarregat de dinamitzar i fer l'acta de la sessió. La sessió s'ha desenvolupat seguint els següents moments:

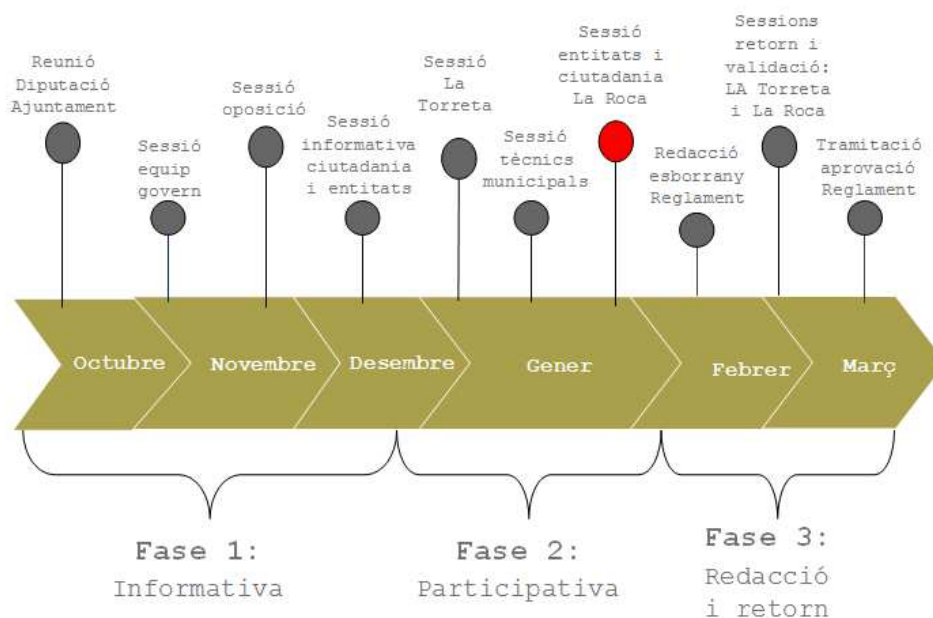
- Presentació de la sessió a càrrec de l'Alcalde i el regidor de participació ciutadana.
- Presentació del procés participatiu i calendari per la modificació del Reglament, a càrrec de l'equip tècnic de Quòrum.
- Torn de presentació de les persones assistents i expectatives sobre la sessió.
- Aportacions dels i les participants: com millorem la participació ciutadana al municipi
- Resum de la sessió i cloenda.

4. Presentació dels treballs de redacció i del procés participatiu del Reglament

L'Alcalde agraeix l'assistència als i les participants i el temps que dediquen a participar. Manifesta la voluntat d'aquest govern de facilitar la relació entre l'administració i els propietaris del poble, habilitant canals, més enllà de les eleccions, per tal que els propietaris del poble puguin dir la seva. Ja hi ha alguns canals, però la regidoria de Participació Ciutadana vol aprofundir en aquesta línia, canviant allò que no funciona dels actuals i creant-ne de nous. El Ple municipal és un element més de la participació, però és més important el treball del dia a dia amb les entitats i la ciutadania del poble.

El Regidor de Participació ciutadana contextualitza la sessió d'avui explicant que el Procés participatiu per aprovar un nou Reglament de Participació Ciutadana de La Roca conté sessions polítiques, tècniques i ciutadanes per separat. Es va iniciar al novembre amb una sessió informativa a les entitats i ciutadania. La setmana passada es va realitzar una sessió amb el Consell de Poble de La Torreta, que requeria un espai específic de treball. I, en la sessió present, la idea era recollir aportacions sobre tots els possibles aspectes del reglament amb els i les representants de les entitats del municipi, a les quals agraeix la participació i anima a fer propostes per millorar el reglament.

La voluntat de l'equip de govern és que durant tres mesos les entitats i la ciutadania puguin fer les seves aportacions per a la redacció d'un nou Reglament que parteixi del màxim consens ciutadà i posteriorment es pugui portar al Ple Municipal per a la seva aprovació inicial.

L'equip tècnic de Quòrum explica que són un recurs de la Diputació de Barcelona que dona suport tant al procés participatiu com a la redacció del nou Reglament.

Es fa un repàs del calendari i fites del procés participatiu:

- En primer lloc es va fer una sessió amb l'equip de govern. La sessió amb els grups polítics amb representació al Ple, no es va arribar a realitzar per incompatibilitat d'agendes. De totes formes s'explica que es farà una nova convocatòria amb totes les forces polítiques per a presentar l'esborrany del Reglament i per a matisar-lo i enriquir-lo en cas que sigui necessari. La voluntat de l'equip de govern municipal es acordar el text del Reglament amb l'oposició, amb l'objectiu que totes les forces polítiques facin les seves aportacions i arribar al màxim de consens polític que sigui possible abans d'elevat el text al Ple municipal per a la seva aprovació inicial.
- Es va realitzar una sessió participativa al nucli de la Torreta on es va fer visible una visió molt pessimista sobre el Consell de Poble. Tot i el desencís ciutadà al voltant dels primers anys de funcionament d'aquest òrgan territorial de participació, en va sortir una proposta consensuada entre les persones participants per donar-li la volta i canviar el funcionament, la composició i les dinàmiques participatives i d'implicació ciutadana al Consell de Poble.
- Aquesta mateixa setmana s'ha realitzat la sessió amb treballadors i treballadores municipals amb l'objectiu d'incorporar al procés la visió i l'experiència tècnica.
- Un cop finalitzada la primera sessió participativa amb les entitats i ciutadania de La Roca, es tindran els suficients elements i aportacions per a fer una primera redacció de l'Esborrany del Reglament.

- L'Esborrany es penjarà a l'espai web del Reglament de participació per a que pugui ser consultat pel global de la població del municipi. També està prevista una sessió de retorn oberta a totes les entitats i ciutadania per a presentar els resultats del procés participatiu que acompanya a la redacció del Reglament, l'esborrany del Reglament i promoure un debat ciutadà per validar, matissar i enriquir-lo.
- Un cop incorporades, al text del Reglament, les aportacions ciutadanes de la sessió de retorn, s'eleva el text resultant al Ple municipal per a la seva aprovació inicial.
- Tot seguit es publicarà el text aprovat inicialment pel Ple municipal al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona, on quedarà a exposició pública. Durant aquest període la ciutadania tindrà una nova oportunitat de participar via al·legacions al text. Un cop resoltes les al·legacions, en cas que n'hi hagin, el Reglament de Participació Ciutadana de La Roca del Vallès quedarà aprovat de manera definitiva.

S'explica que la sessió d'avui compleix un doble objectiu, per una banda informatiu (sobre la participació ciutadana i els reglaments en general i sobre el procés participatiu de La Roca en particular) i per l'altre de recollida de les aportacions dels i les participants respecte com s'ha de promoure i millorar la qualitat de la participació ciutadana a La Roca. De cada sessió que es realitza s'aixeca una acta que resumeix la informació facilitada, el debat generat, les propostes realitzades i els acords presos entre les persones assistents.

Així doncs, s'inicia la part informativa de la sessió:

Què és la participació ciutadana?

En un sentit ampli la participació ciutadana fa referència a tot tipus de participació des de la ciutadania, incloent la participació comunitària, que és l'acció que fan les entitats en el seu dia a dia, al marge de les institucions. Ara bé, en aquesta sessió es tractarà la participació ciutadana en un sentit més restringit, és a dir, com els Ajuntaments incorporen la visió de la ciutadania en les polítiques públiques. En aquest sentit la participació ciutadana és la incorporació del coneixement i el capital humà i social de la ciutadania en els assumptes públics i en la presa de decisions a través d'òrgans i mecanismes participatius que promoguin el debat ciutadà i la construcció col·lectiva de propostes i iniciatives sota els valors de la proximitat, la transparència, l'eficàcia i el rendiment de comptes.

I què és el reglament de participació ciutadana?

És una norma de rang municipal, compartida entre l'Ajuntament i la ciutadania, que permet i facilita la implicació de la ciutadania en la vida pública del poble. Es comenta la importància de regular l'estructura participativa municipal, però que aquesta regulació sigui flexible, contempli possibilitats però no obligui per tal de no encorsetar la participació.

Es presenten els drets de la ciutadania i diferents eines, canals i mecanismes de participació ciutadana, a tall d'exemple, susceptibles de ser regulats en un Reglament de participació ciutadana:

- **Dret a petició:** La ciutadania té dret a demanar informació, per exemple, té dret a presentar un tema perquè es debati una moció al Ple municipal.

- **Consultes populars:**
  1. Les referendàries: impulsades pel govern municipal prèvia autorització del govern autonòmic i estatal. El seu resultat és vinculant.
  2. Les no referendàries: les impulsa el govern municipal, però la ciutadania a través de la iniciativa ciutadana pot sol·licitar que l'Ajuntament les impulsi. El seu resultat no és vinculant. Aquesta tipologia de consultes no estan regulades en el Reglament actual. Últimament són les que més s'han utilitzat en els darrers anys en diferents municipis del país.
- **Processos de participació ciutadana** perquè la ciutadania intervingui en el disseny d'una política pública, com per exemple el present procés participatiu per a la revisió del Reglament, per decidir com ha de ser l'estructura participativa i de col·laboració entre la ciutadania i l'Ajuntament. Un procés participatiu té un temps limitat, comença i acaba (tot i que es pot allargar a través del seguiment i control ciutadà de la execució del resultats. Per al bon funcionament d'un procés participatiu s'han de complir diferents fases i elements que garanteixin la seva qualitat.
  1. Ha d'haver-hi voluntat política i tècnica per al seu desenvolupament i execució dels resultats.
  2. S'ha de d'informar a la ciutadania per a que tingui el coneixement suficient per poder participar en condicions.
  3. S'han d'habilitar espais i mecanismes de participació que promoguin el debat i les propostes ciutadanes.
  4. S'ha de fer un retorn a la ciutadania dels resultats del procés i com aquests s'han incorporat o no a l'acció municipal.
  5. S'han d'habilitar espais de seguiment polític, tècnic i ciutadà per garantir l'execució o revisió dels resultats del procés participatiu
- **Audiències públiques:** la regidoria fa rendiment de comptes sobre l'acció de govern.
- **Pressupostos participatius:** on través de la presentació de propostes i una posterior votació/consulta popular es decideixen els projectes ciutadans que l'Ajuntament haurà d'impulsar i executar. En resum, la ciutadania pot decidir el destí d'una part del pressupost municipal.
- **Consells municipals de participació:** son òrgans municipals i estables de participació. Aquests poden ser sectorials i vinculats als diferents àmbits competencials de l'Ajuntament, com per exemple urbanisme, dona, esports, cultura, educació, etc. Aquests espais estables de participació també poden ser territorials normalment vinculats a barris, districtes, nuclis o pobles d'un municipi. (consell de poble o de barri, com per exemple el de la Torreta). Actualment la ciutadania no associada, el teixit associatiu i les administracions locals estan impulsant consells, grups de treball, comissions ciutadanes o taules de participació amb un funcionament més operatiu i àgil, que tractin objectius i necessitats actuals de la ciutadania. En aquests espais de participació, de caire més informal que un Consell es dissenyen i proposen projectes compartits entre la ciutadania no associada, les entitats, els col·lectius de persones i l'Ajuntament des d'una posició d'igualtat i de corresponsabilització , on tots els agents que hi participa posen els seus esforços per a materialitzar la seva feina en accions/actuacions/projectes/polítiques concretes i compartides.

5. Diagnosi i debat

S'obre un **torn obert de paraules** per expressar les expectatives sobre la revisió del Reglament de Participació de La Roca i fer una diagnosi compartida de la situació de la participació al municipi.

- En primer lloc, els i les participants estan d'acord en què s'ha fet molt poca difusió de la sessió de participació per entitats i ciutadana, pensen que amb la poca assistència que hi ha hagut, els presents no tenen legitimitat per decidir com ha de ser el nou reglament.
- Es constata que la majoria de participants no coneixen el reglament actual i, per tant, consideren que no tenen suficient informació per aportar propostes reflexionades per a un nou Reglament.
- Així doncs, qüestionen les fases del procés participatiu, creuen que els tempos marcats per a la reforma del reglament van en contra de que aquesta reforma es pugui fer de forma vertaderament participativa, tenint en compte les visions dels diferents sectors de la població i la ciutadania en general, especialment la gent jove.
- Hi ha debat sobre la idoneïtat o no d'aprovar el nou reglament abans de les eleccions sense que hi hagi una postura majoritària d'una visió sobre l'altre.
- Una part dels i les participants manifesten que l'important és que la participació en aquest procés sigui de base molt àmplia a nivell quantitatiu i no s'hauria de posar data de tancament del procés participatiu fins que aquest objectiu s'acompleixi. Creuen que hi ha pressa per aprovar aquest reglament pensant en el rèdit electoral que poden treure els partits de l'equip de govern i no en la voluntat política de millorar la qualitat de la participació al municipi.
- En canvi, hi ha participants que opinen que ara s'obre l'oportunitat, sobretot pel suport de la Diputació de Barcelona i la voluntat manifestada per l'Alcalde i el Regidor de Participació, per tenir un Reglament nou ajustat a la realitat actual i que posi a l'abast de la població de La Roca i els seus nuclis noves fórmules participatives, independentment que hi hagi les eleccions municipals a quatre mesos vista. S'argumenta que el fet de no aprovar el document abans de les eleccions, pot generar que el projecte s'aturi i córrer el risc de seguir amb les mateixes dinàmiques participatives que hi ha en l'actualitat i que tots els presents estan d'acord en que s'han de millorar.
- Hi ha els participants que expressen dubtes sobre la utilitat dels espais de participació, en tant que són espais sense poder de decisió real. Consideren que s'hauria de transitar d'una democràcia representativa a una democràcia participativa on hi hagués una vertadera presa de decisions en mans de la ciutadania. En aquest context, articular una bona informació que arribi a tota la ciutadania és molt important
- Es comenta la importància de complir la llei de transparència dels Ajuntaments. Per exemple, l'últim Ple municipal que es pot consultar al web està molt endarrerit. Tampoc s'inclou la part de precs i preguntes, que és molt important pel ciutadà. L'Ajuntament també té moltes instàncies sense contestar i hi ha un termini marcat per la llei de transparència que no es compleix. Ç

- Els dos joves participants del taller constaten certa tendència a la queixa i al poc treball encarat a l'acció dels joves de l'Institut.
- El dinamitzador de l'equip redactor intenta donar resposta a les qüestions que s'han plantejat en el torn obert de paraules. Comenta que l'important d'aquest procés participatiu és la varietat dels discursos que aporten diferents perfils de persones i col·lectius: polítics, tècnics, entitats i ciutadania a títol individual. L'important és poder recollir diferents visions sobre com es participa a La Roca i és per això que s'ha convocat sobretot a les persones expertes en participació, al municipi que son les que formen part de les entitats que practiquen la participació en el dia a dia.
- El dinamitzador informa que l'encàrrec de l'Ajuntament és fer un reglament a mida del municipi, per tal que la ciutadania se'l pugui fer seu i el pugui utilitzar per promoure la cultura participativa del municipi i que sigui un instrument de efectiu que promogui la participació a través de diferents canals i faciliti el control ciutadà de l'acció de govern. De totes maneres, és el Ple municipal qui l'ha d'aprovar i els temes i l'abast del poder de decisió de la ciutadania moltes vegades està limitat per aspectes legals o tècnics, no només per voluntat política (per exemple, la llei no permet consultar a la ciutadania sobre aspectes d'hisenda local o temes sobre els quals vol decidir la ciutadania no siguin de competència municipal).
- És important tenir en compte que el procés participatiu per revisar el Reglament de participació de La Roca és un procés per veure com han de ser els canals de participació, per garantir la possibilitat de participar en els afers del municipi i no pas per decidir els àmbits temàtics o polítiques sectorials sobre les quals es promourà la participació..

6. Acords i propostes sobre el procés participatiu la redacció de Reglament

- Hi ha consens en què hi ha d'haver, com a mínim, una altra sessió oberta a tota la ciutadania, a mode de retorn, per tal de legitimar el procés d'aprovació del reglament i poder debatre sobre una proposta/esborrany que doni peu a la seva validació i/o enriquiment segons la realitat i necessitats participatives del municipi. Per aquesta sessió s'ha de fer un esforç important de difusió, tant per part de l'Ajuntament, com per part de les pròpies entitats entre els seus associats.
- L'equip redactor i els participants construeixen conjuntament propostes per repensar el Reglament de Participació Ciutadana i el propi procés participatiu que l'ha de millorar:
- Hi ha diverses propostes sobre com millorar la difusió del procés participatiu:
  - o A través dels grups de WhatsApps existents al poble o crear un grup de difusió per aquest tema.
  - o A través de les xarxes socials: Facebook i Twitter com Gent de la Roca i Rastrillo de La Roca
  - o Per arribar al jovent, la eina ha de ser un Instagram

- Que en els correus de convocatòria s'especifiqui que la informació ha d'arribar a tots els socis de l'entitat, que la informació no es quedi circumscrita a aquell que rep el correu.
  - Donar més informació sobre què és un reglament i com es pot participar en la seva definició.
  - Fer més sessions participatives
  - Enviar l'esborrany de reglament prèviament a la sessió
  - Fer un treball a l'Institut sobre el Reglament de participació, inclús a l'escola, al seu nivell.
- També es recullen aportacions i es construeixen propostes compartides per a incorporar al nou Reglament:
- El nou reglament aprovat s'ha de difondre molt bé, fer-ne un resum de fàcil lectura i fer-lo arribar a la ciutadania.
  - Fer sessions informatives adreçades a col·lectius on s'expliqui bé com utilitzar el reglament.
  - Crear una comissió de seguiment del funcionament del nou reglament
  - Promoure la cultura participativa al municipi des que els infants són petits, a través d'un Consell d'Infants o similar.
  - Tothom està d'acord en què a participar, s'aprèn participant i, per tant, és molt important educar als adolescents i joves del municipi en la pràctica de l'organització pròpia, la gestió de reunions i recursos, les formes d'interpel·lar als governants, la mirada crítica.
  - Crear un registre de ciutadans que vulguin ser informats i convocats quan l'Ajuntament impulsi espais i processos de participació.
  - Fomentar la participació electrònica a través de la Plataforma Decidim (plataforma explicada per l'equip redactor)
  - Crear un espai participatiu per decidir conjuntament amb la ciutadania les subvencions que demana l'Ajuntament a altres instàncies, com la Diputació.
  - Un participant proposa que es realitzin pressupostos participatius i que s'ha de plasmar al reglament un percentatge fix del pressupost municipal que es decideixi el seu destí de forma participada.
  - Un altre participant proposa que tots els projectes, a partir d'un cost, s'haurien de consultar a la ciutadania si s'han de fer o no.
- Des de l'equip redactor i dinamitzador de la sessió s'adquireix el compromís de fer arribar a l'equip de govern tots els temes plantejats en les sessions participatives i per a que aquest pugui donar-hi una resposta motivada.
- L'equip redactor es compromet a redactar un Esborrany del Reglament a mida de les necessitats i propostes que han sorgit del procés participatiu, fer-lo arribar a totes les entitats del poble i penjar-lo al web municipal. S'argumenta que d'aquesta manera es podrà validar, matissar i enriquir el text amb la ciutadania.